

PS 09 / 179

Dato: 28.10.2009
Saksnr: 2009/4980
Løpenr: 33745/2009
Arkivkode: U63

Saksbehandler:
Inge Severin Lønning
Tlf: 52743160

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	11.11.2009

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I ALKOHOLLOVGIVNINGEN

Forslag til vedtak:

Haugesund kommune har følgende uttalelse til endringsforslagene 2 – 6:

- 2 Maksimaltider for skjenking av alkoholholdig drikk
Dagens maksimaltid til kl. 03.00 opprettholdes. Dette begrunnes med at forslaget om innskrenking med 1 time innebærer en begrensning i kommunenes alkoholpolitiske frihet. I tillegg vil det få negative konsekvenser for byen og næringen i turist- og festivalsesongen. For det totale alkoholkonsumet vil en slik endring bare ha en marginal konsekvens.
- 3 Kontroll- og reaksjonsbestemmelser
Forslaget om å gi kontrollørene av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kompetanse til å inndra bevilling på stedet bør ikke gjennomføres. En kan ikke se at denne kompetanse vil avdekke flere lovbrudd. Det vil være å legge et urimelig ansvar på kontrollørene som kan medføre færre negative rapporter ved at terskelen i praksis legges høyere.
- 4 Lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer
Kommunen stiller seg positiv til forslaget der en gis anledning til bruk av lokale råvarer som kan benyttes i markedsføringen av distriktene.
- 5 Endringer i forbudet mot auksjon for alkoholholdig drikk
Kommunen er positiv til forslaget som skal styres av Vinmonopolet.
- 6 Gebyrer
Gebyrene bør justeres årlig i h.h.t. konsumprisindeksen for å få utlignet kostnadssiden.

Odd Henry Dahle
Rådmann

Inge Severin Lønning
Rådgiver

1 Innledning

Vedlagt følger oversendelsesbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet. Hele dokumentet ligger i sekretariatet og finnes på følgende nettside:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/hoeringer.html?id=1904>

Det er 17 forslag til endringer nummerert fra 2 – 18. Forslag 2 – 6 er kommentert med forslag til uttalelse.

Det er medtatt oversikt over andre endringer med følgende overskrifter:

- Forslag til endringer som ikke innebærer realitetsendringer.
- Endringer foreslås ikke
- Andre endringer

2 Maksimaltider for skjenking av alkoholholdig drikk

Forslag

Alkoholovens maksimaltider innskrenkes med 1 time alle dager.

D.v.s. til kl. 02.00 fra dagens maksimaltid kl. 03.00.

Dagens normaltids er til kl. 01.00 og foreslås ikke endret.

Bakgrunn

Alkoholkonsumet i Norge øker og det har vært en tredobling i antall skjenkesteder fra 1980 til 2007.

Tendensen de siste årene har gått i retning av en klart mer liberal alkoholpolitikk i kommunene, og det har blitt svært vanlig å utvide skjenketidene ut over alkoholovens normaltids.

En oppsummering av internasjonal forskning viser at endringer i skjenketider følges av endringer i voldsomfanget. Når skjenketidene øker, får man mer vold og omvendt. Bevillingsordningen skal bidra til å begrense omsetningen av alkohol for derigjennom å begrense skadene bruk av alkohol kan føre til.

Konsekvenser

Generelt

Forslaget antas å ha negative konsekvenser for næringen generelt og spesielt i turist- og festivalsesongen og ved andre arrangementer.

Dette innebærer en begrensning i kommunenes alkoholpolitiske frihet da det er kommunene som kjenner de lokale forhold. Dette gjelder bl.a. voldsproblematikken ,hvordan de lokale forhold er, og hvilke løsninger en har for å redusere volden. For øvrig må det vurderes hvilket behov for utvidet skjenketid det er i den enkelte kommune.

Om denne timen vil redusere det generelle alkoholkonsum er vanskelig å se i hvert fall vil reduksjonen være liten prosentvis av det totale konsum.

Det er ikke til å komme bort ifra at alkoholsalg fra butikkene har vært økende de senere år og at målrettede tiltak her antas å ha større virkning på det totale konsum.

De alkoholpolitiske konsekvenser, en innskrenking av skjenketidene må antas å ha for samfunnet, bør imidlertid vektlegges.

I Haugesund

I forbindelse med behandlingen av den alkoholpolitiske handlingsplanen for 2008 – 2012 var det fokus på skjenketidene.

Utgangspunktet var i hovedsak voldsproblematikken hvor politiet la frem statistikk som viste at straffesaker hadde en vekst på 30% fra 2006 til 2007 og at 34% var forøvet i tidsrommet 02.00 – 06.00.

Politiske konklusjoner av vold kontra skjenketider var ikke entydige og at andre virkemidler som for eksempel gratis buss fra sentrum etter stengetid ble diskutert og gjennomført. Dette for å redusere volden i taxikøen.

I h.h.t. politiet er sentrumsvolden redusert de siste år.

Vedtaket om skjenketidene i bystyret ble en reduksjon med 30 min. fredag og lørdag. Dagens skjenketider er, med unntak for gruppe 3 - brennevin som følger:

Skjenkesteder med unntak for nattklubber

Mandag – lørdag fra kl. 12.00 til kl. 01.00

Nattklubber

Mandag – torsdag fra kl. 12.00 til kl. 01.00

Fredag – lørdag fra kl. 12.00 til kl. 02.30

Spesielle dager

Nattklubber

Nyttårsaften, Påskeaften, onsdag før Kr. Himmelfartsdag, Pinseaften og 2. Juledag til kl.02.30

Alle skjenkestedene

I sildajazzen og filmfestivalen til kl. 03.00 (også for gr. 3, brennevin)

Konsekvenser

Forslaget til endring vil i hovedsak få konsekvenser med en halv time tidligere stenging for nattklubbene (fre./lørd.). Dersom en opprettholder skjenketid til kl. 01.00 for andre skjenkesteder blir det én time (én halv time fra stengetid) i forskjell. Dette vil bli en utfordring for nattklubbene.

I tillegg vil det få konsekvens for nyttårsaften m.fl. og spesielt i sildajazzen og filmfestivalen.

Rådmannens vurdering

Forslaget om maksimaltid til kl. 02.00 vil få konsekvenser i festivaltiden og for nattklubbene ellers i året.

For de øvrige skjenkestedene får det ingen automatisk konsekvens.

Det er ingen tvil om at nattklubbene dekker et behov på sen nattetid fredag og lørdag for det ordinære utelivet i byen og er ett tilbud i forbindelse med å få arrangementer til byen.

Et annet vesentlig forhold som bør vektlegges er det lokale selvstyre som i forslaget blir innskrenket med én time.

Rådmannens konklusjon

I en totalvurdering av konsekvensene for og i Haugesund mener rådmannen at dagens maksimaltider bør opprettholdes og at det er opp til kommunene å fastsette skjenketidene som kjenner de lokale forhold best.

3 Kontroll- og reaksjonsbestemmelser

Forslag

Innføre en prøveordning, med varighet i tre år, der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- eller skjenkebevilling på stedet.

Bakgrunn

Effektivisere kontrollen ved at det gis muligheter for raskere og strengere reaksjon ved overskjenking og skjenking og salg til mindreårige. Dette er bestemmelser i kjerneområdet til alkohollovens formål.

Kommunenes forvaltning av alkoholloven har vist at kommunenes kontroll med salgs- og skjenkebevillinger i liten grad avdekker lovbrudd og at lovbrudd som avdekkes, sjelden får konsekvenser.

I dag er det politiet som kan stenge ett salgs- eller skjenkested for inntil to dager, når det er nødvendig for å hindre forstyrrelse av offentlig ro og orden.

Det bes om tilbakemelding fra høringsinstansen på om det er ønskelig at kommunene gis en mer effektiv sanksjonsmulighet i form av umiddelbar reaksjon ved overtredelse av bestemmelser i alkohollovgivningen som har nær sammenheng med alkohollovens formål.

Juridiske forhold

Myndighet til å inndra bevilling på stede vil føre til at vanlige regler om kontradiksjon (motsigelse, anledning til uttalelse) må fravikes,

Reglene om kontrollørers inndragningsmyndighet bør etter departementets syn fastsettes i forskrift og inneholde tilstrekkelig detaljerte bestemmelser om saksbehandling.

Kontrollørene må være kvalifisert til å fatte slikt vedtak.

Vedtaket fattet av kontrollørene bør behandles på ny av kommunen etter dagens regelverk.

Etter forvaltningsloven § 16 tredje ledd, bokstav a kan varsel om vedtak unnlates, dersom slik varsling ikke er praktisk mulig eller vil medføre fare for at vedtaket ikke kan gjennomføres. Imidlertid må representant for bevillingshaver kontaktes av kontrollørene under eller etter endt kontroll. Disse kommentarene må vurderes av kontrollørene før vedtaket fattes.

Ved klage og at vedtaket ikke stadfestes, at det endres til bevillingshavers gunst, kan kommunen komme i erstatningsansvar.

Konsekvenser

Generelt

Som bakgrunn for forslaget sier departementet at det i liten grad avdekkes lovbrudd. Da blir spørsmålet om en slik kompetanse til å inndra bevilling på stedet vil føre til at flere lovbrudd avdekkes.

I Haugesund

Som ellers i landet er det få negative rapporter og det har ikke ført til inndragning av bevilling de senere årene. Etter alkoholloven skal det foretas tre ganger så mange kontroller som det er skjenkebevillinger. I Haugesund har vi det doble (dvs seks ganger). Det er kontinuerlig under vurdering hvordan og til hvilken tid kontrollene gjennomføres. Det har også vært fokus på rapportskrivningen i forhold til at denne skal være en god dokumentasjon på et negativt forhold.

Det pågående kontrollprosjektet som er nedsatt av direktoratet og hvor Haugsund deltar fokuserer på dette med overskjenking og skjenking/salg til mindreårige. Her vil det foreligge forslag til tiltak og prosjektet skal fullføres høsten 2010.

Rådmannens vurdering

Det er lite sannsynlig at flere lovbrudd avdekkes ved en slik fullmakt, det blir snarere tvert imot. Det store ansvar som legges på kontrollørene vil gjøre at de er ekstra grundige i sin vurdering av situasjonen. Spørsmålet er også om umiddelbar inndragning på stedet betyr umiddelbar stenging, som vil være en stor utfordring for kontrollørene. Det legges opp til at kommunene kan utforme retningslinjer om hvordan inndragning skal foregå.

Vil det for eksempel være grunnlag for umiddelbar stenging av ett skjenkested ved at en person blir registrert som overstadig påvirket? Dette kan få store konsekvenser for skjenkestedet uten at en har en grundig vurdering og uttalelse fra skjenkestedet i etterkant.

Det viser seg i praksis at negative rapporter ikke alltid er basert på god nok dokumentasjon.

Rådmannens konklusjon

Det vil være å legge ett urimelig ansvar på kontrollørene med å gi de slike fullmakter, og rådmannen er i sterk tvil om en vil oppnå hensikten med å avdekke flere lovbrudd.

4 Lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer

Forslag

Departementet foreslår en ny og forenklet ordning for tilvirkning av alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol for salg i egen virksomhet.

Hovedelement i forslaget: Kommunen kan etter en skjønnsmessig vurdering utvidet salgs- og skjenkebevilling til også å omfatte tilvirkning av alkoholholdig drikk for salg/skjenk i egen virksomhet.

Bakgrunn

De siste årene har det vokst fram en bred politisk forståelse for at satsing på lokal produksjon av mat og drikke basert på lokale råvarer vil være en viktig og avgjørende bidragsyter for framtiden for norsk landbruk, reiselivsnæringen og ikke minst for levende og aktive bygdesamfunn i hele landet.

Det er mulig innenfor dagens regelverk å gjennomføre tilvirkning av alkoholholdig drikk, men det kreves alminnelig tilvirkningsbevilling gitt av staten ved Helsedirektoratet, inkludert diverse forutsetninger.

I Haugesund

Etter foreliggende opplysninger er det ikke noen som har tilvirkningsbevilling i Haugesund.

Rådmannens vurdering/konklusjon

Rådmannen kan ikke se at det i overskuelig fremtid vil etableres slik virksomhet i ett omfang av betydning. Det er ett strengt lovverk som skal tilfredstilles i slik produksjon og skal godkjennes av mattilsynet.

Ideen bak en slik ordning er imidlertid positiv med hensyn til bruk av lokale råvarer i forhold til markedsføringen av distriktene.

5 Endringer i forbudet mot auksjon for alkoholholdig drikk

Forslag

AS Vinmonopolet gis anledning til å besørge auksjon av alkoholholdig drikk i gruppe 2 og 3 på vegne av private.

Bakgrunn

Alkoholloven oppstiller i dag et absolutt forbud mot auksjon av alkoholholdig drikk.

Det har vært henvendelse i forbindelse med skifteoppgjør hvor vinsamling inngår og fra AS Vinmonopolet som ber om at det åpnes for at selskapet kan avholde auksjoner på vegne av private.

Konklusjon

Rådmannen kan ikke se at det er noe i veien for en slik ordning som styres av Vinmonopolet.

6 Gebyrer

Forslag

Departementet vil legge opp til en mer jevnlig justering av gebyrene i tråd med endringer i konsumprisindeksen.

Bakgrunn

Gebyrene ble siste gang regulert 01.jan.2006. Det er behov for å vurdere en mer jevnlig korrigerende av gebyrene.

Konklusjon

Rådmannen er enig i at gebyrene justeres i h.h.t. konsumprisindeksen.

Forslag til endringer som ikke innebærer realitetsendringer.

7 Aldersbestemmelsene – unntak for fagbrev og presisering av forholdet til alkoholsvak drikk.

Departementet vil foreslå at også personer med fagbrev som resepsjonist, kan selge og skjenke alkohol., selv om personen ikke oppfyller aldersbestemmelsene for kjøp av alkohol.

12 Innarbeiding av gruppebetegnelse i alkoholloven

Gruppebetegnelsen for øl, vin og brennevin, gruppe 1,2 og 3 innarbeides i loven.

13 Endring av betegnelsen flaske i alkoholloven § 10-3

Betegnelsen "flaske" bør endres til "beholder".

14 Endring av mengdeangivelse i forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk m.v. § 9-3

Kvoten angis i liter ikke i "1 flaske".

16 Endring av Sosial- og helsedirektoratet til Helsedirektoratet

Navneskifte

17 Endring av overskrift i alkohollovens kapittel 3,II

Overgang fra to-desimalsystem til en-desimalsystem (4,75 til 4,7)

18 Presisering av alkoholforskriften § 14-3, nr.8

En presisering av at unntak for alkohollovens reklameforbud kun gjelder for bevilling som omfatter nettsalg.

Endringer forslås ikke

10 Tilgjengelighet til salgs- og skjenkesteder

Lovregulering av tilgjengelighet er slik departementet ser det ikke et hensyn som faller inn under alkohollovens formål, og det bør av den grunn ikke reguleres i alkohollovgivningen.

Andre endringer

8 Unntak fra tvisteloven § 1-5

Det tas inn en egen bestemmelse i alkoholloven om at søksmål kan rettes mot kommunen.

9 Statistikkinformasjon

Kommunen pålegges plikt til å gi informasjon til Sirus

11 Endring av vinmonopolloven § 12

Beretning om at selskapets virksomhet forelegges Kongen tas ut

15 Endring av feil henvisning i alkoholforskriften § 8-1, annet ledd

Det skal ikke kunne gis unntak fra kontrollplikten (internkontroll) for kommunale bevillinger generelt

Saken legges frem med forslag til vedtak som fremkommer på side èn